

۱۲۹۷۴۸۸

راهنمای طراحی و تدوین دوره های آموزشی

کارگاه های آموزشی

گردآوری، تدوین و تألیف:

حشید حیدری

قسم حشمت

محمود شاهسواری

سرشناسه: شاهسواری، محمود، ۱۳۵۰- گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور: راهنمای طراحی و تدوین دوره های آموزشی کارگاه های آموزشی /نویسنده: محمود شاهسواری؛
قسم حشمت: جمشید حیدری؛ ویراستار: یونس پاکپور
مشخصات نشر: تهران: خرد زهره، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۲۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۰۳۷-۵-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: کارگاه های آموزش بزرگسالان—دستنامه ها

شناسه افزوده: حشمت، قسم، ۱۳۶۴-، گردآورنده

شناسه افزوده: حیدری، جمشید، ۱۳۶۰-، گردآورنده

شناسه افزوده: پاکپور، یونس، ۱۳۶۲-، ویراستار

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳/ش۲۴/LC۴۴

رده بندی دیویی: ۳۷۴/۲۹

شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۱۳۹۲

انتشارات خرد زهره

راهنمای طراحی و تدوین دوره های آموزشی کارگاه های آموزشی
نویسنده: محمود شاهسواری؛ قسم حشمت: جمشید حیدری

ویراستار: یونس پاکپور

ناشر: انتشارات خرد زهره

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۰۳۷-۵-۲

قطع: وزیری، تعداد صفحه: ۱۲۴

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰ ریال

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۴

انتشارات خرد زهره

تهران - شهرک ولیعصر - خیابان حبیب اله میرزایی - کوچه شهید امیر زرنگی - پلاک ۸

تلفن: ۰۹۱۲۶۰۳۰۸۲۵

پست الکترونیک: hmm.psy@gmail.com

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 فصل اول: اقدامات علمی - اجرایی پیش از کارگاه آموزشی
۱۰	 مقدمه
۱۰	 اقدامات علمی - اجرایی پیش از کارگاه آموزشی
۱۲	 گفتار اول - اقدامات بنیادین
۱۲	 ۱- انتخاب تیم آموزشی و فراگیران (مخاطبان)
۱۲	 الف) تیم آموزشی
۱۳	 ب) فراگیران (مخاطبان)
۱۴	 ۲- محتوی آموزشی (منابع و متون)
۱۵	 ۳- وسایل کمک آموزشی و تجهیزات مورد نیاز
۱۵	 الف) وسایل کمک آموزشی
۲۱	 ب) تجهیزات آموزشی
۲۲	 ب) نکات قابل توجه کار با ابزار کمک آموزشی
۲۳	 ۴- تیم پشتیبانی، بودجه و اعتبارات
۲۵	 ۵- محیط مناسب کارگاهی
۲۵	 الف- سالن اصلی (کارگروه اصلی)
۲۵	 ب- کارگروه‌های فرعی
۲۶	 پ- سالن تنفس و پذیرایی
۲۶	 ت- اتاق پشتیبانی کارگاه
۲۸	 ۶) روش‌ها و تکنیک‌های کاربردی تدریس کارگاهی
۲۹	 الف- روش نمایشی
۳۴	 ب- روش آموزش مستقیم
۳۷	 ج- روش مصاحبه

۴۳	ح- روش سخنرانی
۵۱	د- ایفای نقش
۵۸	ز- مباحثه
۶۹	۷- تمرینات و بازی ها
۷۳	۸- برنامه ریزی علمی - کاربردی (برنامه تفصیلی)
۷۳	۹- بازیابی برنامه های پیشین
۷۴	گفتار دوم- اقدامات هماهنگی
۷۵	الف- پیش بینی مقدمات مراسم افتتاحیه
۷۶	ب- گروه بندی فراگیران
۷۸	پ- استقرار وسایل کمک آموزشی و تجهیزات پشتیبانی و آزمایش آنها
۷۹	ت- برنامه ریزی فعالیت های اوقات فراغت
۷۹	ث- ثبت نام فراگیران
۸۰	ج- اطلاع رسانی و اسکان
۸۰	چ- مرور توصیه های فنی خاص مربیان
۸۰	ح- بازیابی برنامه های پیشین
۸۳	فصل دوم: اقدامات علمی - اجرایی حین کارگاه آموزشی
۸۴	الف) برگزاری مراسم افتتاحیه
۸۴	ب) آشنایی با فراگیران
۸۵	تمرین دابل
۸۶	پازل الفبا
۸۷	پ) بیان انتظارات (خواسته ها) و نگرانی ها
۸۸	ت) انتقال اطلاعات اولیه به کارآموزان
۸۹	ث) برگزاری پیش آزمون
۸۹	ج) اجرای برنامه تفصیلی

۹۴	 (ج) بررسی و بازبینی اقدامات علمی- اجرایی روزانه
۹۴	 (ح) بازبینی خدمات پشتیبانی و کارآمدی آنها
۹۵	 (خ) ارزیابی روزانه فراگیران
۹۵	 (د) بازبینی برنامه‌های پیشین
۹۷	فصل سوم: اقدامات علمی- اجرایی پس از کارگاه
۹۸	 مقدمه
۹۸	 الف- آزمون علمی و ارزیابی
۹۹	 ب- برگزاری مراسم اختتامیه
۱۰۰	 پ- انتخاب و معرفی نفرات برتر
۱۰۱	 ث- مستندسازی دستاوردهای کارگاه
۱۰۱	 ت- ارزیابی کلی دوره
۱۰۲	 ج- برنامه ارتباط فراگیران و تبادل تجربیات
۱۰۳	 چ- آغازی بر پایان
۱۰۳	 خ- اعطای گواهینامه و تقدیرنامه
۱۰۵	منابع
۱۰۹	ضمیمه شماره ۱: فرم استاندارد طرح نویسی و ارزشیابی از دوره‌های آموزشی

مقدمه

آموزش یکی از اساسی ترین ارکان هر نظام و سازمانی است. فردی که به عنوان آموزشگر در عرصه های مختلف جامعه فعالیت می کند، میزان دانش و مهارت های فکری او در نحوه مداخله و عملکرد حرفه ای اش تأثیر بسزایی دارد. بنابراین هر چه دانش، نگرش و مهارت او در این زمینه گسترش پیدا کند، حس مسئولیت و توانایی انجام تکالیف بیشتر تضمین می شود تحقیقات نشان می دهد که ما ۱۰٪ از آنچه را که می خوانیم، ۲۰٪ از آنچه را که می شنویم، ۳۰٪ از آنچه را که می بینیم، ۵۰٪ از آنچه را که می شنویم و می بینیم، ۷۰٪ از آنچه را که می شنویم و می نویسیم و ۹۰٪ از آنچه را که شنیده و انجام می دهیم به خاطر آورده و یاد می گیریم. به بیان یک ضرب المثل چینی: «من می شنوم و فراموش می کنم، من می بینم و به خاطر می آورم، من انجام می دهم و می فهمم». موارد فوق به وضوح تفاوت بین روش های تدریس و آموزش عادی و کارگاه های آموزشی (که اغلب مهارت محور است) را نشان می دهد. بنابراین رویکرد مورد بحث این کتاب روش های آموزشی مهارت محور و بویژه شکل شناخته شده آن یعنی کارگاه آموزشی است. چرا که روش های مبتنی بر کارگاه های آموزشی بر فعالیت اجرایی تأکید دارند.

بدین منظور کتاب حاضر تحت عنوان راهنمای طراحی و تدوین دوره های آموزشی (کارگاه آموزشی) در سه فصل تنظیم شده است که در فصل اول با عنوان «اقدامات علمی اجرایی پیش از کارگاه آموزشی» با نحوه پیش بینی و طرح ریزی کارگاه آموزشی آشنا می شویم. فصل دوم «اقدامات علمی اجرایی حین کارگاه آموزشی»، شکل اجرای کارگاه آموزشی بویژه با روش های تدریس و ارائه پر کاربرد را مورد بررسی قرار می دهیم. فصل سوم «اقدامات علمی اجرایی پس از کارگاه آموزشی» با شیوه های پایان دهی و اختتامیه کارگاه آموزشی آشنا خواهیم شد. امید است محتوای این کتاب مثمر ثمر واقع گردد.

محمود شاهسواری، قسم حشمت و جمشید حیدری

پاییز ۱۳۹۳